

Gyakran ismétlődő kérdések és válaszok

ELŐKÉSZÜLETEK

Meddig érkezik meg az értesítő a névjegyzékbevételről?

Azt a választópolgárt, aki legkésőbb a szavazás napját megelőző ötvennyolcadik napon a szavazóköri névjegyzékben szerepel, a Nemzeti Választási Iroda értesítő megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe vételéről. Az értesítőt a választópolgár értesítési címére, ennek hiányában lakcímére 2016. augusztus 15-ig kell megküldeni.

A helyi választási iroda értesítő átadásával vagy megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe történt felvételéről azt a választópolgárt, aki a szavazás napját megelőző ötvennyolcadik napot követően kerül a település szavazóköri névjegyzékébe. A Braille-írással készült értesítőt viszont a Nemzeti Választási Iroda küldi meg.

Közszemlére kerül-e a névjegyzék?

A névjegyzék nem kerül közszemlére, hanem a választás kitűzésétől a névjegyzék lezárásáig (2016. szeptember 30. 16 óra) a település szavazóköri névjegyzékének adatait – törvényben meghatározottak kivételével - a helyi választási irodában bárki megtekintheti. A szavazóköri névjegyzék adatairól – a szavazókörbe kerülő kinyomtatott példányon kívül – másolat nem készíthető.

Mit tehetek, ha nem kaptam értesítőt?

Ha a választópolgár nem kapott értesítőt vagy az megsemmisült, elveszett, amennyiben van választójoga, a helyi választási irodát kell megkeresnie.

Mit tehetek, ha választási jogszabály megsértését észlelem?

Kifogást lehet benyújtani a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással. Kifogás benyújtására a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet jogosult.

A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított **harmadik napon** megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

A választási iroda tevékenységével kapcsolatos kifogás elbírálása annak a választási bizottságnak a hatáskörébe tartozik, amely mellett a választási iroda működik. (pl. OEVI esetén OEVB, HVI esetén HVB)

A kifogást írásban - személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben eljuttatva - lehet benyújtani. **A kifogásnak tartalmaznia kell**

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- d) a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A kifogás tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

SZAVAZÁS

Kinek van és kinek nincs választójoga?

Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országos népszavazáson részt vegyen. A jogalkotó a választójogot nem köti magyarországi lakóhelyhez, azaz a külföldön élő választópolgároknak is biztosítja – korlátozott mértékben ugyan – a választójogot.

Nem rendelkezik választójoggal az,

- a) aki 2012. január 1-jén jogerős ítélet alapján a cselekvőképességét korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll a gondnokság megszüntetéséig, vagy amíg választójogának fennálltát a bíróság meg nem állapítja,
- b) akit a bíróság kizárt a választójogból, mert a választójog gyakorlásához szükséges belátási képessége pszichés állapota, szellemi fogyatkozása vagy szenvedélybetegsége miatt tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent (cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezett), vagy pszichés állapota vagy szellemi fogyatkozása miatt tartósan teljes mértékben hiányzik (cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett), valamint
- c) aki közügyektől eltiltás hatálya alatt áll.

Szavazati joggal a népszavazáson rendelkezik, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését, és nincs eltiltva a közügyektől, vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.

Mozgásában gátolt választópolgár hogyan szavazhat?

A mozgásában gátolt (pl. egészségügyi ok, fogva tartás miatt stb.) választópolgár kérheti, hogy mozgóurnával szavazhasson. Mozgóurnát legkésőbb 2016. szeptember 30-án (pénteken) 16 óráig a választópolgár lakcíme szerinti helyi választási irodától (2900 Komárom Szabadság tér 1.) vagy, a szavazás napján (október 2-án, vasárnap) 15 óráig a szavazatszámláló bizottságtól lehet igényelni.

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár a kérelmet

- a) személyesen a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi választási irodához
  - b) levélben, az ügyfélkapun vagy a választások hivatalos honlapján keresztül a lakcíme szerinti helyi választási irodához
- nyújthatja be.

A Magyarországon élő, lakcímmel nem rendelkező választópolgár a kérelmet

- a) levélben, az ügyfélkapun keresztül, a választások hivatalos honlapján keresztül a Nemzeti Választási Irodához, vagy
- b) személyesen vagy levélben bármely helyi választási irodához benyújthatja.

A szavazás napján a szavazatszámláló bizottsághoz kell eljuttatni.

A hajléktalanok hogyan szavazhatnak?

- Amennyiben a hajléktalan települési szintű lakcímmel rendelkezik, az adott település kijelölt szavazóköriében adhatja le a szavazatát (Komáromban: Petőfi Sándor Általános Iskola Komárom Szabadság tér 2.)

- Amennyiben a hajléktalan települési szintű lakcímmel sem rendelkezik, akkor – bármely helyi választási irodától vagy a Nemzeti Választási Irodától – kérnie kell a regisztrációját a névjegyzékbe. Ebben az esetben levélben lehet szavazni.

Ki szavazhat levélben?

Az szavazhat levélben, aki a levélben szavazók évjegyzékében szerepel.

A Nemzeti Választási Iroda felveszi a levélben szavazók névjegyzékébe azt a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt, aki a legkésőbb a szavazást megelőző tizenötödik napon benyújtott kérelme alapján szerepel a központi névjegyzékben.

A levélben szavazók névjegyzékéből törölni kell

- a) azt a választópolgárt, aki legkésőbb a választás napját megelőző hetedik napon magyarországi lakcímet létesített,
- b) azt a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt, akit a központi névjegyzékéből törölnek.

Ki szavazhat külföldön?

Az szavazhat külképviseleten, aki szerepel a külképviseleti névjegyzékben.

A külképviseleti névjegyzékbe való felvételére irányuló kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, a szavazás napján külföldön tartózkodó választópolgár nyújthat be. A külképviseleti névjegyzékbe való felvételre irányuló kérelemnek a választás kitűzését követően, legkésőbb a szavazást megelőző nyolcadik napon kell megérkeznie.

A külképviseleti névjegyzékbe felvett választópolgár legkésőbb a magyarországi szavazást megelőző nyolcadik napon kérheti törlését a külképviseleti névjegyzékéből. Ekkor lakóhelye szerinti szavazókörben szavazhat.

Szavazhat-e a fogva tartott?

A fogva tartottnak – ha nem közügyektől eltiltott – van választójoga. A fogva tartottak akkor gyakorolhatják a választójogukat, ha a személyazonosság és a lakcím megállapításának alapjául szolgáló igazolvány a fogva tartó intézménynél rendelkezésre áll. A fogva tartottnak átjelentkezési kérelmet kell benyújtania, ha a fogva tartásának helye a lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területén van. A fogva tartottnak ezen túl mozgóurna iránti kérelmet is elő kell terjesztenie.

Aki az Alaptörvény hatálybalépésekor (2012. január 1.) jogerős ítélet alapján a közügyek gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll, annak hatálya alatt választójoggal nem rendelkezik.

Milyen dokumentum birtokában szavazhat a választópolgár?

A választópolgár a **személyazonosságát és a lakcímét** a következő **érvényes** igazolványok bemutatásával igazolhatja:

- Lakcímet tartalmazó érvényes személyazonosító igazolvánnyal **vagy**
- Érvényes lakcímigazolvánnyal **ÉS** érvényes személyazonosító igazolvánnyal; vagy
- Érvényes lakcímigazolvánnyal **ÉS** érvényes útlevéllel vagy
- Érvényes lakcímigazolvánnyal **ÉS** érvényes kártya formátumú (2001. január 1. után kiállított) vezetői engedéllyel.

Kötelező-e a fülkehasználata?

A választópolgár nem köteles a szavazófülke használatára.

Kötelező-e a boríték használata?

Amennyiben a választópolgár nem használja a borítékot, az nem érinti a szavazata érvényességét (kivéve a levélben szavazót).

Milyen íróeszköz használható?

A választópolgár akár a fülkében elhelyezett hivatalos, akár a saját tollát használhatja.

Hogyan adható le érvényes szavazat?

Érvényesen szavazni a válasz melletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal lehet.

A szavazat érvényességét - ha az egyéb feltételeknek megfelel - nem érinti, ha a szavazólapon bármilyen megjegyzést tettek, a népszavazásra tett kérdést kihúzták, illetve hozzáírtak. Érvényesen szavazni csak egy válaszra lehet.

Mikor érvénytelen a szavazat?

Érvénytelen a szavazólap, amely

- a) nincs ellátva a hivatalos bélyegzőlenyomattal (kivéve a levélben szavazást),
- b) a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz, vagy
- c) nem tartalmaz érvényes szavazatot.

Érvénytelen az a szavazat, amelyet nem a válasz melletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal adtak le.

ÁTJELENTKEZÉSEL SZAVAZÁS

Hogyan szavazhat, aki a szavazás napján lakcímétől távol van?

Az a lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgár, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területén tartózkodik, átjelentkezés iránti kérelmet nyújthat be.

Az átjelentkezésre irányuló kérelemnek a választás kitűzését követően, legkésőbb a szavazást megelőző második napon (**2016. szeptember 30. 16 óra**) kell megérkeznie a helyi választási irodához (2900 Komárom Szabadság tér 1.).

A helyi választási iroda a kérelem alapján a választópolgárt törli a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékéből, egyidejűleg felveszi a kérelemben megjelölt település átjelentkezéssel szavazók részére kijelölt szavazókör névjegyzékébe (egy szavazókörös településen a szavazókör névjegyzékébe).

Az átjelentkező választópolgár a szavazást megelőző második napon (2016. szeptember 30.) 16 óráig módosíthatja vagy visszavonhatja átjelentkezési kérelmét.

Mit kell tartalmaznia az átjelentkezés iránti kérelemnek?

Tartalmaznia kell a kérelemnek

- a) a választópolgár
  - aa) nevét,
  - ab) születési nevét,
  - ac) születési helyét,
  - ad) anyja nevét,
  - ae) személyi azonosítóját, valamint
- b) annak a településnek a megjelölését, ahol a választópolgár szavazni kíván, a főváros esetén a kerület megjelölését is.

Kötelezően használandó nyomtatványminta van, amely a www.valasztas.hu internetes oldalról letölthető.

Hogyan történik az átjelentkezéssel a szavazás?

Átjelentkezés esetén a választópolgár a megjelölt település kijelölt szavazókörében szavaz.